

# פרייע פארקלארונג

№ 25

Łódź, Wtorek, 29 Stycznia 1935 r.

פרייעצנטער יאהרגאנג

לאדז, דינסטאג, כ"ה שבט תרצ"ה

№ 25

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — 224-71 טעל. פערמירטאווער 21, לאדז, פערמיטטאווער 21, טעל. 224-71

## 7-טער קאנגרעס פון סאוויעטן-פערבאנד געפערנט אין ברעמען-פאלאץ אין מאסקווע די עקספאזע פון מאלאטאו'ו וועגן דער סאוויעטישער מאכט און וועגן ענדערען די סאוויעטישע קאנסטיטוציע

**207 „אס-יודעו“ צוגענומען  
די דייטשע בירגערשאפט**  
צו די 28 (פ. טעל.)  
דאס בערלינער פאליטיש-פרעזידיום האט פאר  
עפנטליכע א רשימה פון 207 פערזאנען, בי  
וועלכע עס איז צוגענומען די דייטשע בירגער  
שאפט. לויטן פאליטישען קאמיטאט נעמט  
ארויסער די ליסטע בעיקר „אס-יודעו“, וועלכע  
האבען געקומען די דייטשע בירגערשאפט פון  
80 יאנואר 1933. די בערוויטע פון דער בירגער  
שאפט דינט נישט קיין שום יידישע רעכט לויט  
דער דאזיגער פערזאנען.

**בעשטראפן די „ייד. וועלט“  
ווערונג פון די רעוויזאניסטן-צו דער  
ציוניסטישער לייזונג אין דייטשלאנד**  
פאריז, 28 (י. ט. טעל. פאריז)  
די רעוויזאניסטן-האבען זיך געווענדעט  
צו דער ציוניסטישער לייזונג פון דייטשלאנד,  
צוגעזעהן צו פערמאנענטליכקייט די רעדאקציע  
פון דער „ידיעות וועלט“, וועלכע האט וועגן  
דער קראקאווער קאנסענצן געשריבען, אז אזוי  
מאיר איז א סתירה פון א פערזאנליכע  
ארגומענטאציע.

**בעזייטיגן די קל-פושעס  
פערזאנען פון דער לעמבער  
רעגירונג**  
ווארשע, 28 (י. ט. טעל. פאריז)  
פון לעמבער טיילט מען מיט דער י. ט. א,  
אז די לעמבער רעגירונג האט פערזאנען צו  
בעזייטיגן די קל-פושעס פון די יידישע  
אינסטיטוציעס.

**האלבער מיליא-קאמפין אין  
אמעריקא פארן קריג-לימא**  
ניו-יארק, 28 (י. ט. טעל. פאריז)  
ס'האט זיך געשענען דער האלבער מיליא-  
קאמפין פארן קריג-לימא.

**א פרוטיגע יאהרצייט**  
ווייזן, 28 (פ. טעל.)  
דער איינהייטליכער סאציאליסטיש-קאממוניסטי-  
טישער פראגאט אין עסטרייך האט שוין אונטער-  
גענומען פארברייטונג צו פיייערן דעם יאהרצייט-  
פון די בלוטיגע עברוא-געשעהנישען אין עסט-  
רייך. די אגאנציע ווערט געמיינט מיט דער  
הילף פון אנגעזאגטע פלוגבלעטער און אויך גע-  
היימע פערזאנלעכע.  
דער שווארץ און די קאמוניסטן-האבען  
בעשטימט א פראגאט, וואס זעהט פאר, אז דעם  
12 פעברואר וועט אין די וואוינונגען איינגע-  
שטען ווערן דעם ליכט. אין די טעג פון 13 און  
14 פעברואר איז פארגעזעהן א באקאנטע אויך  
אלע פערזאנלעכע-לאקאלע.  
א פלוגבלעט רופט אלע מארקסיסטן אין  
די פעברואר-טעג איינצוארדענען מאסען-דעמא-  
סטראציעס.

חובות האבען פיר-פאך זיך פערקלענערט דורך  
1931. אויך דער גאלד-פאפאט אין די איינקויפן  
זענען זינט 1931 געשטיגען 6 פאכט. און די  
האנדל-אומשטענדען מאכען מעגליך א ווייטער-  
בארמאלע ווייטשטאפליכע ענטוויקלונגען פון סא-  
וועטן-פערבאנד.  
אויך איז געוואקסענער קראפט אין דער סא-  
וועטן-פערבאנד געוואקסען סיי אויך דער יבשה,  
סיי אויפן ים און סיי אין דער לופט. די צאהל  
פון דער רויטער ארמיי אויך דער קריגס-בירגער-  
אין פערבאנד-טעל. אבער — האט מאלאטאו פער-  
זיכערט — דאס האט נאר בלויז דעם פערס-לייזונגס  
ציל.  
צום סוף האט מאלאטאו אנגעקויפט די דא-  
וועט פון דער סאוויעטישער קאנסטיטוציע, וועל-  
כע „שפאליט נישט גענוג און די דערגרייכונג-  
גען פון סאציאליזם“. די דאזיגע פראגען וועלען  
נאר בעטראכט ווערן אויפן איינציגן קאנגרעס.  
די שווערע סוף דער סאוויעט קאנסטיטוציע זאל  
געלעבט ווערן אין דער הילפונג פון דער סא-  
וועט פערבאנד-פארטיי.

**פערזיפטישע דעם עקס-הייזער ווילהעלם  
האט געוואלט זיין וואהנינגער הויכער, ווערנעם  
מ'האט אריינגעזעט אין א משוגע-הויז**  
דער קיכער איז בעזייטיגט געווארען מיט  
10 טעג צוריק. נאכדעם איז זיך פונדערגענומען  
א קלאנג, אז דער קיכער, וועלכען מ'האט משלח  
געווען קיין דייטשלאנד, האט געוואלט אפמא-  
דעם עקס קייזער. אמת איז, אז דער קיכער איז  
פון זיין פאטער בעזייטיגט געווארען און איז  
אינטערנירט אין א דייטשען משוגע-הויז. די  
פירשטין הערמינע האט געוואלט ערקלערען, אז  
דעם קיכער קומט טיט שטראף.

**צו זיכערן דעם שלום אין אייראפא  
אין נייטיג די גארמאטי, אז דייטשלאנד וועט זיך צוריקהערען אין פעלקער-בונד  
שטימען פון דער פראנצויזישער און ענגלישער פרעסע**

זיך נישט אפ קיין גענוגענדען חשבון — פיהרען  
אויס די צייטונגען — ווענען דער נאציאנאליסטי-  
צו רעארגאניזירען די פראנצויזישע בעוועגונגען.  
מען האט נעמליך מורא, אז די פראנצויזישע מילי-  
טערישע פערזאנלעכע קענען נאך גורם זיין דער  
צו א דייטשלאנד זאל ווערען נאך מעהר איי-  
געקענט.  
אין צווייטע פראנצויזישע קרייזען קאנט זיך  
פערקען די טענדענץ, אז טראנקרייך וועט מווען  
אויסוועלען צווישען דער רעארגאניזאציע פון די  
אייגענע בעוועגונגען ווייזען נישט אויס גענוגענדע  
ענגלישע שלום גארמאטיעס. אין פאריז פאדערט  
מען, אז די דאקאמענטן אפמאכען זאלען פרעצי-  
זירט ווערען אויך גאט אופן, אז אין סאל פון אן  
ריהרען-די דעמיליטאריזירטע-סטריפע אויפן לינקען  
ברעג פון רהין וועט די ענגלישע ארמיע זיין גע-  
צווינגען אויטאמאטיש צו אינטערווענירען.

פאריז, 28 (פ. טעל.)  
אומערדענדיג די שטעלונג פון די קאנג-  
זיך נישט אפ קיין גענוגענדען חשבון — פיהרען  
אויס די צייטונגען — ווענען דער נאציאנאליסטי-  
צו רעארגאניזירען די פראנצויזישע בעוועגונגען.  
מען האט נעמליך מורא, אז די פראנצויזישע מילי-  
טערישע פערזאנלעכע קענען נאך גורם זיין דער  
צו א דייטשלאנד זאל ווערען נאך מעהר איי-  
געקענט.  
אין צווייטע פראנצויזישע קרייזען קאנט זיך  
פערקען די טענדענץ, אז טראנקרייך וועט מווען  
אויסוועלען צווישען דער רעארגאניזאציע פון די  
אייגענע בעוועגונגען ווייזען נישט אויס גענוגענדע  
ענגלישע שלום גארמאטיעס. אין פאריז פאדערט  
מען, אז די דאקאמענטן אפמאכען זאלען פרעצי-  
זירט ווערען אויך גאט אופן, אז אין סאל פון אן  
ריהרען-די דעמיליטאריזירטע-סטריפע אויפן לינקען  
ברעג פון רהין וועט די ענגלישע ארמיע זיין גע-  
צווינגען אויטאמאטיש צו אינטערווענירען.

פערבאנד דורך כינא, שפאניע, אנגליז, רומעניע,  
טשעכא-סלאוואקיי, אלבאניע און בעלגיום דורך  
אמעריקא.  
געווענער אויפגעקומענע האט מאלאטאו  
ווערען די בייזוועליגע קלאנגען וועגען פלוג-  
געשטען די בעזייטיגונג פון כינא, סאלאניקא  
ווערען די בייזוועליגע קלאנגען מיט די פאלטישע  
עס איז שוין די בעזייטיגונג פון סאציאליזם  
לענדער, האט מאלאטאו אונטערגעשטראכען, אז  
דער דאקאמענט-באנד האט פאליען און דייטשלאנד  
גארמאטיע דיע-אונטערגעשטראכען. וואס עס איז  
גאט ספעציעל פאליען, האט פריימע-טאלאטאו  
אנגעוויזען אויך די פערבאנד-פאליטיש-אויס-  
טישע בעזייטיגונג, וואס זייערע רעוועלוציען האלט  
מאלאטאו פאר נאך נישט גענוג בעפרייגונג.  
ער האט אנגעקויפט מצד סאוויעט-רעוועלוציע-ווי-  
טערישע אונטערגענומען צו קאנסאלידירען דער  
טערישע שטוישע בעזייטיגונג מיט פאליען  
ווייטער האט מאלאטאו בעטאנט, אז ס'ע-  
וועט-רעוועלוציע-ווייטער פון מאלאטאו, דער האנדעל-  
בילאנס אין א פלוצלינגער, די אויסלענדע-  
שע

פאריז, 28 (פ. טעל.) האוואס אנגעטון  
טייטס מיט פון לאנדאן:  
דער קאנסענצן-טעג פון „דיילי מיל“ איז  
מורע פון דאזען וועגען סענסאציעלע קלאנגען  
בנוגע דעם געוועזענעם קייזער ווילהעלם דעם  
צווייטען. לויט די דאזיגע קלאנגען, איז דער  
76-טער געבורט-טאג פאר'עם עקס קייזער אדווא-  
כמעט אונגעמערקט, ווייל מען האט געמוזט בעזיי-  
טיגען דעם הויפט קיכער, וועלכער האט 15 יאהר  
געדויעט ביי ווילהעלמען.

**צו זיכערן דעם שלום אין אייראפא  
אין נייטיג די גארמאטי, אז דייטשלאנד וועט זיך צוריקהערען אין פעלקער-בונד  
שטימען פון דער פראנצויזישער און ענגלישער פרעסע**

זיך נישט אפ קיין גענוגענדען חשבון — פיהרען  
אויס די צייטונגען — ווענען דער נאציאנאליסטי-  
צו רעארגאניזירען די פראנצויזישע בעוועגונגען.  
מען האט נעמליך מורא, אז די פראנצויזישע מילי-  
טערישע פערזאנלעכע קענען נאך גורם זיין דער  
צו א דייטשלאנד זאל ווערען נאך מעהר איי-  
געקענט.  
אין צווייטע פראנצויזישע קרייזען קאנט זיך  
פערקען די טענדענץ, אז טראנקרייך וועט מווען  
אויסוועלען צווישען דער רעארגאניזאציע פון די  
אייגענע בעוועגונגען ווייזען נישט אויס גענוגענדע  
ענגלישע שלום גארמאטיעס. אין פאריז פאדערט  
מען, אז די דאקאמענטן אפמאכען זאלען פרעצי-  
זירט ווערען אויך גאט אופן, אז אין סאל פון אן  
ריהרען-די דעמיליטאריזירטע-סטריפע אויפן לינקען  
ברעג פון רהין וועט די ענגלישע ארמיע זיין גע-  
צווינגען אויטאמאטיש צו אינטערווענירען.

פאריז, 28 (פ. טעל.)  
אומערדענדיג די שטעלונג פון די קאנג-  
זיך נישט אפ קיין גענוגענדען חשבון — פיהרען  
אויס די צייטונגען — ווענען דער נאציאנאליסטי-  
צו רעארגאניזירען די פראנצויזישע בעוועגונגען.  
מען האט נעמליך מורא, אז די פראנצויזישע מילי-  
טערישע פערזאנלעכע קענען נאך גורם זיין דער  
צו א דייטשלאנד זאל ווערען נאך מעהר איי-  
געקענט.  
אין צווייטע פראנצויזישע קרייזען קאנט זיך  
פערקען די טענדענץ, אז טראנקרייך וועט מווען  
אויסוועלען צווישען דער רעארגאניזאציע פון די  
אייגענע בעוועגונגען ווייזען נישט אויס גענוגענדע  
ענגלישע שלום גארמאטיעס. אין פאריז פאדערט  
מען, אז די דאקאמענטן אפמאכען זאלען פרעצי-  
זירט ווערען אויך גאט אופן, אז אין סאל פון אן  
ריהרען-די דעמיליטאריזירטע-סטריפע אויפן לינקען  
ברעג פון רהין וועט די ענגלישע ארמיע זיין גע-  
צווינגען אויטאמאטיש צו אינטערווענירען.

מאסקווע, 28 (פ. טעל.)  
אין גרויסע זאל פון קרעמל-פאלאץ איז היינט  
געשענען געווארען דער 7-טער קאנגרעס פון סא-  
וועטן-פערבאנד. מיט א קורצער רעדע האט קא-  
לינין געזעגט דעם קאנגרעס. ער האט דעריי-  
ספערעל אונטערגעשטראכען די נאציאנאליסטי-  
קליטערעלע פאליטיש-טען פון נאציאנאליע רעגירונג  
ליקען. דערנאך איז דורך אויפשטעלן געווען גע-  
ווארען דער אנדעק פון קראפן און קליינעווען.  
פאר סטאלין, וואראשילאווא, בליזניץ, מאלא-  
טאו און קאליניען האט דער קאנגרעס צוגע-  
גרייט א לענגערע אומזען, וועלכע האט אויך סטא-  
לין פארדעט אייניגע מאל דא אפגערייגט.  
מאלאטאו האט אלס פארזיצער פון קאמיטא-  
ט-ארגאניזאציע דא געשפאט, און וועלכער  
ער האט אריינגעזעט די צייט זינט צום לעצ-  
טע קאנגרעס אין 1931. דעריי האט ער דעם  
ווייטשטאפליכע קייזער, די היידה פון דער קול-  
טור, די פערשטע אונטערגעלע קאמפאט און דעם  
וואקס פון די מיליטאריסטישע אונטערגעלעס  
דער קאמיטאט-שטער וועלט, אונטערגעלעס-  
די געפאלען פון דער סאציאליסטישער בויאונג  
און די פרידליכע פאליטיק פון די סאוויעטן.  
מאלאטאו האט אנגעוויזען, אז דער סאוויעט-  
פערבאנד, וועלכער האט אי 17-טען יאהר געווען  
ווען דער וועלט-אפמאכונג פונעם וועלט-קריג,  
ווייט איצט צו אפמאכונג פון ווייטשטאפליכע  
קרייזס.

באלד איז אנהייב פון זיין רעדע, האט מאלא-  
טאו שוין אפמאכט יאפאן און מייטשלאנד. יא-  
פאן האט ער פארעוואקסען איהרע קאמפאט מיט  
כינא, דאס אפמאכען און. דאס האט ער  
דערייט. די דייטשע האט ער געגעבן אפ-  
שניט פאר זייער שטרייבונג אונטערגעלע אויך דער  
סאוויעט-שטער טעריש-אויס. אלס א דראמאטיש-ער  
שיינגא האט דער רעדנער בעזייטיגט דייטשלאנד-  
און יאפאן אונטערגעלע פון זשענעווען.  
אריינגעקענט צו די בעזייטיגונג מיט די  
פעברואר-מלכות, האט פריימע-מאלאטאו און  
פערזאנלעכע, דאס אנגעקענען דעם סאוויעטן-  
פערבאנד.

**צו זיכערן דעם שלום אין אייראפא  
אין נייטיג די גארמאטי, אז דייטשלאנד וועט זיך צוריקהערען אין פעלקער-בונד  
שטימען פון דער פראנצויזישער און ענגלישער פרעסע**

פאריז, 28 (פ. טעל.)  
אלע צייטונגען רעדען ברייט ארום דעם  
ווייט פון פראנצויזישען פרעמיער פלאנדען און  
אויסערן מיניסטער לאוואל אין לאנדאן. די באנוצ-  
פרעסע שטרייכט אונטער די גרויסע פאליטישע  
בעזייטיגונג פון דעם דאזיגען ווייט. פה אחד האל-  
טען אלע צייטונגען, אז די הויפט טעמע פון די  
געשענענען אין לאנדאן וועלען זיין געוויינטליך  
בעוועגונגען פון דייטשלאנד און דער ענטוואק-  
נונגס קאנווענץ.

אין פרעסע ארגאן בעטאנט, אז די רעני-  
רוגען פון ביידע לענדער פערמאכטען זיך מיט  
גרויס רעזערוו בנוגע דעם פערזאנלעכען די אנהייב  
אונטערגעלענען וואס זענען געפיהרט געווארען  
סארן קאנגרעס ווייט. טראץ דער בעקאנטער  
דעקלאראציע פון באדזשוויען, אז די גענעצען  
פון ענגלאנד ליגען ביים רהין, איז די ענגלישע  
רעגירונג נישט אינגאנצען דעצידירט אנטהילצונע  
מען אין דעם נייטס סיסטעם פון ארגאניזירען דעם  
שלום. אין די דאזיגע בעזייטיגונג נישט ענגלאנד



Południowa 9, tel. 183-17.

# „ניינער פארקסבלאט“

## עם איז די העכסטע צייט צו אנ'אקטייווער פרידענס-פאליטיק

### ענגלישער זשורנאליסט וועגן די שדום-פאליטיק פון די אנגלא-זאקסישע פעלקער

דער בעקאנטער ענגלישער פובליציסט וויק-העם סטיר האט די סעג געהאלטען אין פארוי-סלאך א גרעסערע וועלט א פארפונג אויף דער סעסאן „די אנגלאזאקסישע פעלקער און דער שלום“ וויקעם סטיר איז ביים אויסברוך פון דער מלחמה פון 1914 געווען דער אינטערנאציאנאל-לייטער פון דער לאנדאנער „טיימס“ און זיין ווארט אין די פראגען פון דער אינטערנאציאנאל-לער פאליטיק האט א גרויסע בעדייטונג. ער קען נישט נאר די גאנצע היסטאריע-קריסטע פון דער ענגלישער פאליטיק, נאר ער שטעלט אויך אין דער ענטווערפן פאליטיק צו אלע פיהרער-מלחמה-מענער אין איראקא. אין דער לעצטער צייט האט ער געמיינט א ענערגישע קאמף דערפאר, אז ענגלאנד זאל זיך אפזאגן פון איהר אינאלי-סער שטעלונג און אין די אייגענע אינטערעסען זאל זי מיטארבייטען מיט גאנץ איראקא איינצו-שטעלען א ענדגילטיגען שלום. ער האט בעקעמפט מאקדאנאלדס וואקערדיגע שטעלונג, ווי אויך די אויסערליכע פאליטיק פון מיניסטער סיימאן, זיין פארפונג האט דעריבער ארויסגעווען א גע-וואלדיגען אינטערעס און איז געווען געווען נישט נאר פון א גענעצער פראנצויזיש פובליקום נאר אויך פון די אנגעזעהענעסטע פערסענלעכע פון דער דיפאטאמאטישער וועלט, ווי אויך פון די פער-שידענע עמיגרנטען-קרייזען, וואס געפינען זיך פארוי.

וואסגאנגען און צו ערליבען דייטשלאנד צוריק פערנעמען איהר ארט אין ראט ביים פערנענד-לינגס-טיש, מאכענדיג דעם אנטשעל ווי עס וואלט גארנישט געשעהן. לויט וויקעםס סטירס מיינונג קען מען נישט ווידער איינלאדענען דייטשלאנד צו בעטייליגען זיך אין דעם פאלקער-בונד און ווען די בעשטענע פון פעלקער-בונד וועלען נישט געפאלען, וועט מען זיך ווידער אויפשטעלען פון טיש און פערלאזען דעם זאל.

וויקעםס איז דעריבער אין דער מיינונג, אז בכרי דייטשלאנד זאל צוריקגעהערן אין פעלקער-בונד און עס זאלען בעניט ווערען די ענטוואפ-גאנגס-ארבייטען איז נאכט פריהער צו ענדערען די מיליטערישע קאזיזשען פון ווערסאלער-טראק-טאט. דעם קען אבער נישט געשעהן פשוט דורך בעזייטנען די דאזיגע קאזיזשען דורך וועלכע עס

וועט דער פעלקער-בונד די ארבייט אלץ אדורכ פיהרען. אין ביידע פאלען איז אבער פערשטענד-ליך, אז אלע מיטגלידער פון פעלקער-בונד געהערן אויך זיך די התחייבות אלע צעשליסען פון פעל-קער-בונד וועגען דער נייער ארדנונג אין איראקא צו מערטידיגען מיט אלע זייערע פאליטישע מארגלישע און עקאנאמישע מיטלען.

ווייל עס איז ענדליך נאכט, אז עס זאל אננווענדעט ווערען די העכסטע אקטיוויטעט פון דער וועלט צו פערזיכערען דעם שלום. די גרויס-זאקסישע פון דער קינעטיגער מלחמה איז פשוט שווער זיך פארשטעלען. דער אפאלאקער מוז וויסען, אז ער האט געגען זיך די גאנצע וועלט און קיין שום שטאנצן, נישט קאנצעדירן אויף די מעגליכע ערפאלגען ביים אנהאלט פון אזא קריג קאנען נישט זיין צו געווינען די מלחמה.

## איז וואס בעשידיגען די יונגע ענדעקעס די אלטע די ענדעקישע אפאזיציע צו דער רעגירונג איז א „ידיש“ שטיקל ארבייט

ווארען די „נאצי“ די נאציאנאל-רעוואלוציאנער אקציע, וואס איז דורך דער דאזיגער ארגאניזאציע אנגעטייגט געווארען, איז שווער ליקוידירט גע-ווארען. די טאקטיק פון די ענדעקעס בלוגען די יונ-גע האט אין רעוואלוציאנע געזעצן א האפנונגסלאזע פאקטאט און א שווערליכע מארגלישע און פא-ליטישע שטאנד פון די קאמפאן, וואס עס פיהרען איינצו גרעניצען פון דער היינטיגער וואלט, ווייטער ווערט אין דער פראגער געזאגט, אז די יונגע האבען די מאכט נישט דערגעפערט און איז א מלחמה, וואס ווערט ענערגיש געפיהרט דורך א גרויסע וואס האט אין דער האנד מוסלען און בלח. וועט די מאכט אויך נישט דערגרייכט דער-יאהר 1926 אויף א גרויסער היסטארישער צייט-אפטייט ענדגילטיג ענטישען געווארען.

וואלען און גאט צו ריזיקירען, ער האט נאכט געהאט קיין פיהרער אין דעם אקטיווען מאדערגעס בעגריף פון דעם ווארט.

די יונגע ענדעקעס בעשידיגען די אלטע, אז זיי האבען געפיהרט א נישט פראקטישע און האפנונגסלאזע קאמף אין סיי. זיי האבען געמאכט דעם אנטשעל, אז זיי פיהרען דעם קאמף פאר דער מאכט, אין דער וויקליכקייט אבער האט מען זיך פערלאזט אויף פערשידענע שפערקלאציעס, הא-פענדיג, אז די אנטשענען וועלען שוין אויף וואס סאך אפאלען דעפיהרען צו א שטורץ פון דער סאנאציע און זיי וועלען איבערגענעמען די מאכט. צווישען האבען זיי געהאט אויף קאנאנאליטעט און אפאזיציע אונטרהען, וואס זאלען אפשוואכען די סאנאציע ווען די דאזיגע האפנונג, האט פער-פיהרט, האט מען זיך אנגעקאפט און ווירטשאפט-ליכען קריזיס, גלויבענדיג, אז די ווירטשאפטליכע שוועריגקייטען וועלען אומווארפען די סאנאציע. דער דאזיגער גלויבער הערשט נאך איצט אין גע-וויסע קרייזען פון די ענדעקעס. ווען עס איז גע-שענען געווארען דעם צענטראלען האבען די ענדע-קעס געמיינט, אז די דאזיגע פארטיי וועלען נאכט קומען צו דער מאכט אלץ זיך נישט קיין צעה גע-פון און מוזען זיך ווענדען ווענען הילף צו ענ-דעקעס.

די שווערסטע בעשידיגע ווארפען אבער די יונגע אויף די אלטע ענדעקעס וועגען דער פער-ציהונג פון די אלטע צו די יונגע, די יונגע וואר-פען פאר די אלטע, אז די אפפיהרע פון ענדעקעס האבען אויסגענוצט די יונגע נאר אלס מיטלעל ביי-צו קומען צו דער מאכט. די יונגע אין דאס ענדלי-כע מאט געווארען און עס האבען זיך אנגעהאלפן שפאלטונגען און „האפנונג“ אלס רעוואלוציאנע פון דער דאזיגער אונטער-רעוואלוציאנע איז געשאפען גע-ווארען אלס פראקטישע צו די נאציס און נאכט פאר דעם ענדעקעס פון דעם פערשטען ענדעקעס פון טראקטאט און נאך דער פאלקער-בונד וועלען נישט געפאלען, וועט מען זיך ווידער אויפשטעלען פון טיש און פערלאזען דעם זאל.

## די יודען איז דייטש-אנד ווארטען מיט שרעה אויפ'ן 30. יאנואר

עפעס א קאנסטראקטאט מיט'ן פיהרער פון דער מלחמה - און א מענטש אין דאך גאר א מענטש - ווייסט קיינער נישט, וואס מען דארף פון גלייכצייטיג זאל דעם 30. יאנואר אויך פערשטענליכט ווערען (עווענטועל וועט ווענדעלען דעם פערשטע ווארט) דאס געזעץ וועגען די רעכט פון די יידישע בירגער: דאס דאזיגע געזעץ געציהט זיך שוין מעהר צו די נישט-איינער און פערשטעט זיך, אז דערמיט ווענען געמיינט הויפטזעכליך די יידישע יודען. און מען מוז מודה זיין, אז די קלאנגען וועגען דעם נייעם געזעץ האבען ארויס-געווען א נייע פאניג-שטימונג ביי דער יודישער בעפעלקערונג אין רייטשלאנד. מען ווייסט נישט וואס פארא נייע געוירט עס וועלען זיך דורך דעם נייעם געזעץ א שטעטלעך און אויף די יודען. זיי לעבען אין דער גרעסטער שרעק. לויט דעם נאציאנאל-סאציאליסטישען געזעץ רעכענט זיך פאר א דייטשען בירגער, דער אין וועמענס אדערען עס פליסט ריין דייטש בלוט. דערפאר איז געדוונען, אז די יודען וועלען לויט דעם נייעם געזעץ פערלירען די בירגער-שטאט.

בירגער אלס פערזענלעכע. ער איז אויך אויסגע-וועלטען געווארען אין פארלאמענט צו די נאציס און געוועלטע האט מען איהם נאר דערפאר, ווי ער, אלס ערשטער דעפוטאט, און נישט קלארא צעטיקן, זאל עפענען די ערשטע יונגע פון פאר-לאמענט, איצט פערשטעט זיך נאכדעם, ווי האט דער האט איהם געשאנקען א לוקסוס-אויסזאג, האלט גענעראל ליכטמאן, אז די היסטאריסטישע רעגירונג איז די בעסטע ארדנונג אויף דער וועלט, הגם ער איז נישט אינגאנצע צופרידען, ווייל עס האט זיך איהם שטארק געוואלט ווערען פערלאמאנטאט, נאר דאס האט מען איהם נישט געגעבען.

אין דייטשלאנד, ווי אויך אין גאנץ איראקא איז מען שוין אזוי צוגעוואוינט צו היטלערס אפסט צווישענעם, אז אויב עס געהט אדורך א פאר טאג און מען הערט פון איהם גארנישט, פערשפרייט מען זיך באלד קלאנגען וועגען אפסטאטען אויף איהם אדער וועגען קאנסטראקטאט, וואס זענען מיט איהם געשעהן. איצט האט זיך הערשען, דער פערשפרייט א נייע ווערסיע, היטלער זאל זיין ערנסט קראנק געווארען און ער האט זיך אונטער-ווארפען א קאמפליצירטער אפערעציע.

ענגלאנד וויל, אז דייטשלאנד זאל צוריק-קומען נאך גענע, און אז עס זאלען זיך ווידער אנהייבען די אונטערנאציאנאלע וועגען די ענט-האפנונגען. דאס איז נישט קיין רעוואלוציאנע פון דער פעלקער עס איז פרא דייטשער שטימונג פון די ענגעלענדער, עס ווענען דערייט אויך נישט פאר-האלטען וועלכע עס איז הינטערגעדאנקען געגען פראקטיק. די ענגעלענדער זענען נאר אין דער מיינונג, אז אזא גרויס לאנד ווי דייטשלאנד קען נישט ווערען אויסגעשלאסען פון דער צוזאמען-ארבייט ביים פערזיכערען דעם שלום. עס דארף נישט ענטשטעהען דער השד, פון וועלכער עס איז אומערנאנלינג-פאליטיק געגען דייטשלאנד און אז דאס שלאגווארט ווענען שלום זאל נישט זיין קיין מיטלע צו פיהרען א אנט-דייטשע פאליטיק, א אמת'ע שלום-פאליטיק, ווי דאס וויל ענג-לאנד, איז אבער, לויט וויקעםס סטירס מיינונג, איצט נישט מעגליך און דעם אנערקענען די שוין-ביז-איצט אדורכגעהירשע דייטשע בעוואלונגען, מען קען נאכטרייך וועגען דעם דיסקוטירען, צי עס איז ריכטיג געווען צו ערלאזען צו די דייטשע בעוואלונגען, אבער איצט, ווען עס האנדעלט זיך הענטען פאליטישע מעשים, האט עס נישט מעהר קיין צוועק צו פילאזאפירען וועגען דעם, אדער צו דיסקוטירען ווער עס איז אין דעם שולדיג, פון דער אנדער זייט איז אבער אויך אוממעגליך שטילשטיינענדיג אריבערגעווענען צו דער טאג-אדאנאג (אבער דער פראגע פון די דייטשע בע-)

היט זיך פאר שווינדער!  
(א גייער מיט ראדיא-שווינדער)

דער פרייז פון ראדיא-ספאציעס

רעדנא אין פירא-פירזשאן

גרעסמער ראדיא-ארקעסטער  
אין דער וועלט

דען מאנשאט — א סימפאנישער  
קאנצערט

עצם אימאנליק ווייל זיי האבען פון פריהער שוין  
וואססן אן ארבעטסאן איז א קראנקער מענטש,  
לעבסטאפטערשטענדיק, אז עס איז נישט געפאלן  
פון מנדטער חשך אויף געזאגן, עס איז געווען אייז  
בין, וועלכער האט א געקאנט עפעס דערגעהען  
עווערן דעם פארלירנישט שוין פון ארבעטסאן, ער  
האט דאס אבער נישט געטון, ווייל עס איז גע-  
ווען גענוג זיין איינצאן אינטערעסען.

פולא האט בעשלאסען אז וו נאל דערוויל אפ  
עקצהאדערע פון שיקאגא האט זי דיה פילעזע אפ  
זיכע שטעטל אסערן אליבאן ווען זי איז אהין  
קומען, איז זי שוין גישט פילעזען קיין אמריגס-  
טאן גישט קיין דינסט, באר זי האט געשפילט דא  
פאר פון א רייכער בלאנדער, שטענער אלמנה,  
האט זי אכט טויזנט דאלאר איינגעלייגט און  
זי שטאנדישער באנק און ווען מען האט איהר גע-  
זעט, וואס און איהר פערשטייגונג האט זי געקע-  
נט, אהענענדישען אז וו האט א סך געלט, וואס  
הער מאן האט איהר אייגענעלעגט, זי וואלט  
זיך קיינמאל גישט האבען קיין פריגאנצילע זארגען,  
אם פולא געקופט א שוואנע היים און די פילן  
דאסערט.

הימים שזכרנו. פאקסטאט, "אדס" די קוויטשע  
אנדורקערשע שולע. "אדס" איז די קוויטשע, וואס  
מירט אים דעם יידישען פאקסטאטען מעש  
ס איז טרויער, אן אום פאקסטען שטאט, ווי  
אזוי, אן אפליק פאקסטען מעשען, ווי אדער  
דער וואס דאס נאך גרעס פערשען, היינט  
די ענדעציע דראמא אפערע מיט אפערענג, און  
דאס געדאכט די אנדערע גרעסע וואס צו  
צו די מעגליכקייט דעם, "אדס" די ערפילען  
די שולערע פאקסטאט איז דער שולער איז.

**Dr. REICHER**  
**מאלדניאווא 28, טעל. 93-201**  
 ספעציאליסט  
 פאר מענער-שוועכע-בעהאנדלונג,  
 סעקסועלע בעראטונגען אין פסיכע-אנאליזע  
 נעמט אן פון 8-11 און פון 5-אונטער.

**DR. H. LUBICZ**  
MED.

פאר הייז, ווענצישע און נעלעכט-קראנקע.  
**נעגערליאנא 7 (פרייער 43), טעג 1-32**  
נעפאנגע-טעג 10-8, 2-12, און 8-5 אונטער.  
זונטאג און יום-טוב פון 9-11 בייטאג  
און יום 9-1. פאר דאמען בעזונדערער ווארטע-זאל

ויבדוקנו אלהם את הדבר ארביים, עד זאל קענען  
 ער זענען דין פלאץ אין דער סאבריר. אבער  
 גלייב דער קאמפער פערשטענדליש ביי דער יודישער  
 קעניגשאפט אין לאזן פאר די צילען פון "אויס"  
 קענען זיי נישט קומען תמיד געווען פון בערגלינגסט,  
 ווי דער אלטע קאמפער קענען פירערען אויף די ביי-  
 פון פראנט, דערצו קומט נאך צו דער קאמפער פון  
 ווילישען בערגלינגסט, און פון זיין אפיציעלער  
 אפיציעלער פערזאנלעכקייט אים.

מי אונז בעצה'הונג צו "אויס" האט די האַ  
 געק געזעלשאפט גישט אקעגן אונז איהרע  
 גיטעס פערזענלעכע, בשעת אונז גישט געקענט  
 פילען איהר אויפנאמע אין אונז מאט, ווי עס  
 אט דאס געפאדערט פון איהר די טויזענע יו  
 שטע ווערקליכקייט.  
 איצט נעמט די פראגע אן ממש א קאנטראסט  
 צו פערנעם צוליב דער מגפה פון דאס יאר, וואס  
 געשריט זיך און קאנט ארום אלץ בהיטערע  
 יכעטע פון דער פילישער בעפעלקערונג. די וועג  
 צעציע מאכט גישט קיין סוף פון איהרע אויס-  
 צעציע געזען לגבי ידענע און לאזן און זי  
 היינט דא צו א קארט פון שיקאגא און אלע  
 געזעס געבויען.

וואס דאסער זיידען שוין אין איינטיגען מאמענט  
זענען געקומען געווען און פון פראדעמטור-גע-  
מיינענדיקן זיידען דעם קוואלען? און איינצוגע-  
האלטן, דער איינציגער אומשטענדיק און ווילד-  
פערסענליכע! דעם ערשטענדיקע און ביים הויב-  
טאג גיט אומשטענדיק צו לעבן מיט מער ווי  
ליינעם טייל פון פראבלעם. דער גרויסער רוב  
ווען בלייבט אויפן, אים און זיין מונד ווייטער  
הער, דעם קאמפ פאר דעם קינד. מיר ווייסען  
דאס, און פיהרען דעם קאמפ פאר דער הייזער קינד  
גייט אים גיט מער ווי א קאמפ מיט ווער-מא-  
נען, גיט גאר דער קומענדיק, גאר אפילו דער  
הייזער סוף-דעם אומשטענדיק, מיר זענען צו שווער  
לעבן א קאמפ געגען דער פאליטיק פון דער  
קרימינאליזעט, מיר מונד מיט אלע מחוץ פיהרע-  
נדיק קאמפ פאר הייזער-קיינעם, און דעם פאר-  
מאן פאר אריינפיהרען די אידן פארברען און וואר-  
טאטן. דעריבער מונד מיר שאפען א געזעץ פון  
הייזער-קיינעם, און דעם אלעס זאל אומשטע-  
נדיק ווערן דער הייזער-בעל-הבית, וואס  
אל זיין קאמפ-געזעץ פיהרען געבן דעם קרימינאליזע-  
נדיק-קיינעם, וועלכע ערשט מ'האלט שוין האנד-  
דעקען שיל און אלץ פארשטענען מיט וויסען און  
פארהינג און מיט מאדערענע ארייטע-סיסטעמען.  
אויבערן הימל פון הייזער-לעבן פון אידן  
געבן שווערע באמערקע-אמען מיט טאמער גיט  
הייזער-לעבן מיט פריטאטעלען מחוץ מונד  
העכענען צו פערב-טענען די טעטיגקייט-דאמען  
פון אידן, צו אידן קענען ערשטען זיין אויפגע-  
הויבטע הויזער פארשטענען, מען דארף גע-  
נעסען, און "אידן" און גיט קיין פארשטענע-  
נדיק-טעטיגקייט, וואס אונזערע האבען מיר געגבן און  
הייזער, און איינשטעלען אויפן קאנסטרוקטיו-  
ווען אריינשטעלען.

[illegible]

פערזאנען אין דאס אלטע פארלאג איז דער  
אנאליזע פערדערט מיט קליינע אדאפטאציען נישט געווא-  
רן קיין קראפט וועגער. די סיבה וועגן פער-  
שטענדע נישט קיין קליינע שולד דערין האט דער  
אנאליזע פארברענגט, וואס האט מעגלעך פירן,  
אין שפארדיר נישט אדאפטאציען אבער אין שולד  
עס איז דערשען אדאפטיר. די וויכטיגסטע סיבה פון  
דער דערשינונג איז אבער געפלעגט אינעם וויכער-  
שטאף פון פאלישען אדאפטיר, וועלכער האט אין  
אין זיך שוין חבד געזעהן א קאנקורענץ און מיט  
אלע מעגלעך געזען איהם געקעמפט, נישט אריין  
וועגן איהם אין פארברענג.

[illegible]

**Dr.**  
**Wołowski**  
האמטוריד איבערגעצויגען אויף  
**ענגעל-גאס 11, טעל. 238-02**  
נעמט אן אין הייל-אויפגערישע  
פראנקייטען, מענער-שוועכע  
עסט אן פון 8-11 ביטאג און פון 4-9 אונטער.

מערקוירדיגע געשיכטע פון אַ מערדעריין  
און איהר בלוטיגער סוף

פון י. עסטערנאז

סלקו או געשוויגן, א פאר וואסן צייט האט  
אז דיר ארומגעקוקט אין שטאט, זי האט געוואלט  
זיך בעקלענען מיט בראדוויי, מיט דער פונקטער  
זעניג, אוי אויך מיט די אריינערע טיילען פון זי  
קוקט, זי האט זיך פארלירן אומגעווארן און זי גלייך  
זי האט זי האט זיך געקעמפלט וואסן אומגע  
קוקט, זענען דעס ביטערשטע וואסן און ביטערשטע  
וואסן זי האט קיין גאנץ ביטערשטע וואסן און  
זענען, און זי האט פערשטאנען אז אויך  
זי האט קיין דעס א פערשטאנען, וואסן  
טויזנט דאסער וואס זי האט מיטגעבראכט מיט  
זי האט לאנג דאסער.

[illegible]

והנה די שיה אין אנטקערע קיין נאך-  
אין די מאמע מיט דער טאכטער ווערן איינע  
אין איהרע זאכען זיין איהרע געזעצן און  
איהרע שווערן איידער מען האט די א-  
הער, ווייל זיי האבען נישט געקענט קיין שום נא-  
כטע אין נאך-אין, זיי האבען אבער יא געהאט  
רובים אין איהרע זאכען און איינע זייערע מע-  
נער אבער אויף א קאמערע אונטער געווען אז מען  
זאל זיי ביינען איהרע זאכען, זי האט נאך דער-  
מאך מענעם מיט איהרע שווערן אונטער און מיט  
איהר ריין. נאך האט איהר איהר געהאט דאס,  
אז די האט מיטגעהאט מיט זיין אבער טא-  
כטער דאזער געזעצן.

[illegible]

ידו בעומק שווערשע מיידלעך און אלעמאל  
 צו א באשראג, און שפילט און א טאקע און  
 אומער און אירלעך פאמיליע, איין מאל א וואך  
 נעמט זי איר אפצוהערן א וועג און האט גע-  
 זאגט איר פרייע טאג און נאכט — און געווען  
 הייבט טאג צוועלף און אכטע — דאסער  
 און אירמאל ווען געזעט מיט א מאן וועלכער  
 אים געהייסן מאקס ארענסאן, ער און גיטט גע-  
 ווען זיך מאלאנצער, אבער ער האט געהאט געלט  
 און איר געווען דער הויפט פון א העקסטיאל-  
 נאטור, וועט האט איר ארענסווערן, און זי סא-  
 נסאן האט איר געווען א צווייטע און זי  
 האט איר אהעם געזאגט און איר אהעם  
 האט איר געקלייבט, און ער האט איר פון דעם  
 שטעטל מאכט אן איר געקומען. בעל האט זיך  
 געזאגט אלע בעסער, און זי האט אהעם

איהר' מאן איז אלעזרשט געווארען נאך דער  
נהגה פון זיין ווייבס פראקטישקייט און איהר' פון  
שטאטקייט, צו זאן געווען צו איהנע ווער  
געטליך. און ביי יעדער געלעגענהייט איהנע צוויש  
ווינדען אויסצוגעוואלבע ליעב, פליכטעווייז איז  
געווארען ווי וועקס און איהרע הענט, צו און צו  
צו איהר צווישנלעכ שטארקער און כפאקטער פון  
הם, און עס איז איהר גאר נישט שווער געווען  
הם איינצוגעווערן, און ער זאל איינסעעהענען א  
ידידיגע-הענט פאליס איהר אכט טויזנט דאלאר  
האט, דעבלטשפרישטענדיק נישט געקאנט קיין  
עם חשד, און זי איז אויסגען עפעס געלעבט, ער האט  
שטענדיג געוואלט, און זיין ווייב האט צו שכנים געצו  
צו דער געוועזענע פון איהר מאן לידעס פון געצו  
אנקניט, און און זי ווייט גאר נישט וואס איז  
הי, כדי צו ליבערען זייער שטארקע, איין מאל איז  
אקס פאליציי פראקט געווארען עטליכע טעג נאכן  
און זיין ווייב האט שנעל געוואלט צו דאקטאר, און  
עס געמאכט געשווינד, און איינצע שכנים זענען  
געקומען, דער דאקטאר האט פרידער העלפען  
הי מאן, עס איז אבער געווען צו שפעט, עטליכע  
הער שפעט, און ער געשטארבען.

אמע שנים האבנו שטארק בעדויערט די טרע  
ה'ע און רחמנא געזאגט אויף דער קלוגער אלמנה,  
דער אמת אז אפער קלוגער וועט נישט נפולאדען פאר

פּעלג אין נישט געווארען אנטמערקט, זי האט  
אשלאסען צו ווערען א דיינסט. איר א רייכע האט

[illegible]

דינסטאג  
29  
כה  
שבט תרצ"ה

יאנואר  
7.28 וואך-אויסגאנג  
4.15 וואך-אונטערגאנג

## די מורא פאר חזרה

### האמעשוועט די פראדוקציע פון וואלענע סחורות אין לאדז

(צו די לעצטע וואך האט מען אויפ'ן הי-  
נען מארק פון וואלענע סחורות בעמארקט א גע-  
וויסע אויפגעבונג. עס זענען געקומען א סך פרא-  
דוקציעס פון סחורות, בעזונדערס פון מזנה-גאל-  
ציען ווי אויך פון קראקא. די דאזיגע סחורות  
האבען דערווייט געמאכט נאך גאנץ קליינע קני-  
ה. ה. פון יעדען ארטיקל און פארב נאך צו איין  
שטיקל. לויט דער מיינונג פון די פראדוקטע-  
סירע קרייזען איז איצט נאך שווער פאראיינ-  
זעהן וועבן פערלויף פון קומענדיגען זומער-  
סעזאן. די סחורות, וואס האבען אין דער פערבא-  
נענער וואך געמאכט די קליינע קניות וועלען  
ערשט אין דער היים זיך אריבערברענגען ווע-  
נען וועלען געקומען גרעסערע געשטעלונגען וועלען  
זי קענען געהעריג צופאסען ווערן פראדוקציע. עס

## מארגען — דער פראטעסט-שטרייך

### איז דער גאנצער טעכסטיל-אינדוסטריע

(א) ווי מיר האבען שוין געמאלדען האבען  
3 פראטעסטאנדערעס פראדוקציען (קלעסען, פרא-  
אן כארע) פראקלאמירט אויף מארגען א' איינ-  
גינגען פראטעסט-שטרייך, וועלכער וועט ארומנעמען  
די גאנצע טעכסטיל-אינדוסטריע אויף לאדזער  
קרייז.  
אין משך פון די לעצטע טעג האבען די  
פאבריקס-דירעקטארען געמאכט א' איינזענווע-  
קאציע אין די היגע פאבריקען, אנטפערנדיג פאר

## די 2 שותפים פאר'ן געריכט

### אזוי יונג איז אוי ווייט אוועק

(א) געכטען זענען אין היינען קרייזגעריכט  
געשפט געווארען דער 20-יאריגער יונה ראזע-  
בלאט און דער 18-יאריגער בנימין כמעלניצקי,  
וועלכע זענען צושולדיגט געווארען אין דעם, אז  
דעם 31 אויגוסט מ. י. האבען זיי אדורכגעפיהרט

## פאר א פאלשע רעכענונג

(א) סטאטיסטישע פראדוקציעס-אנאליזעס  
אינאנצער ווייטעוואקסען זענען שותפים צו איין  
הויז — אויף גראנאווא 17.  
האט די פראנטישקאווסקא אנאליזעס  
צוגעשטעלט איהר שותף ארעכנונג, אז זי האט  
געפאלט דעם סטאטיסטישן וואלדיסלאוו טאמאשעו-  
סקי פאר א' אראבייט אין הויז 130 זלאטעס.

## א נדון-כאפער

### וואס זיי שטראף איז געוואהסען

(א) אזא איז ער שוין דער 28-יאריגער  
זעפאליד פערסער — א פראפעסיאנעלער נדון-כאפער.  
ער כאפט צו א נדון, איז ער, כאפט מען  
איהם, און ער האט זיך צו פארשן אין געריכט...  
האט ער שוין 2 מאל געקומען בעשטראפט  
פאר'ן ווערען חתן מיט א' אונג קרימינאליטעט און  
זאמלע קנצע און אויסגעווארען ביי זיי 600 און  
500 זלאטעס.

## אויסגעפראכען א שטרייך אין דער

### פרייז-אינדוסטריע

(א) אין שייכות מיט'ן עקסידענטען קאלעק-  
טיווען אפמאך אין דער פליז-אינדוסטריע, וואס  
זיין טערמין פליסט אפ דעם 31. מערץ ה. י.  
האבען די פליז-ארבייטער שוין אונטערגענומען  
א' אקציע ווענען א' גייעס אפמאך און שוין געכטען  
האבען זיי פערשטריקט.  
אין דער ערשטער רייה האבען פערשטריקט

## טראגישע לאגע פון די אזארכאווער

### האנד-וועבער

(א) אזארכאווי איז ווי בעוואוסט בשעת  
געווען דער היפט-צענטער פון די האנד-וועבער.  
מיט א פאר יאהר צוריק האט מען אין אזארכאו  
אנגעהויבען איינצושטעלן די האנד-שטאל אויף  
מעכאנישע שטאל און איצט קלאפט שוין די מא-  
שינען נישט נאר אין די גרעסערע פאבריקען נאר  
אויך אין די קליינע ווארשטאטען. עס איז דער-  
בער פארשטענדליך, אז די לאגע פון די האנד-  
וועבער אין אזארכאו איז איצט א טראגישע,  
נאך מער צוליב דעם, וואס דאס זעלבן אלץ

## די קויהלען-אקציע פון דער הלה

היינט איז דער לעצטער טאג וואס די פאר-  
שטעהער פון די פראיינען, שטיבלעך און בתי-  
מדרשים דארפן צושטעלען די רעגיסטראציעס פון  
די נויטבעדערשטיגע איין זאקאל פון דער קהלה.  
ווער ס'וועט היינט נישט צושטעלען די רעגיס-  
טראציע פערלירט דאס רעכט אויף צו געניסען  
פון דער היי-קויהלען-אקציע.

## קויהלען-פערטיילונג פון דער האנדווערקער-עקספאזיטור

### די פערעניסטיגער דארפן היינט אפנעמען די קויהלען

היינט קומט פאר די קויהלען-פערטיילונג  
אין דער האנדווערקער-עקספאזיטור, די פערטיילונג  
קומט פאר אויפ'ן פלאץ פון האלץ-סקלאד, זא-  
כאנדיג 58.  
אלע פערעניסטיגער דארפן קומען היינט  
אפנעמען די קויהלען.

## ווען וועט פארקומען די ערשטע פלענאר-זיצונג פון דער האנדעלס-האמער

(א) נאך לענגערע דיסקוסיעס, וואס זענען  
אדורכגעפיהרט געווארען אין די היגע ווערשטאט-  
ליכע ארגאניזאציעס, זענען אריינגעוואקסן געווא-  
רען די קאנדידאטורען צום פרעזידענט פון דער  
לאדזער האנדעלס-קאמער, אויך וועלכע עס הא-  
בען געגעבן זייער 'הסכמה' די פאראיינעטערשטע  
פאראיינען און פארבאנדען. אין שייכות דערמיט  
האט די בעשטעטיגונג פון די דאזיגע קאנדידאט-  
רען נישט אנטרעפן אויף קיין שום שוועריג-  
קייטען.

## דער טערמין פון צוזאמענרופען די קאנסטי-טוארענדע פערזאנלעכע פון דער האנדעלס-קאמער איז אפהענגיג פון בעשלוס פון האנדעלס-מיניסטער, וועלכער וועט, נאכן נאמינירען 6 ראטמערע-בע-שטימען גלייכצייטיג דעם טערמין פון דער ערש-טער פלענאר-זיצונג פון דער קאמער.

## התראות פאר פרויען

(א) דער פרויען-שוך, פראווי, וואס פיהרט א  
אפמאך מיט'ן האנדעל מיט, לעבעדיגע סחורה, האט  
איצט אריינגעגעבן ספעציעלע אפישען, אין  
העלכע רייזענדיגע פרויען ווערען געווארענט פאר  
געפאהרען, וואס לויטערען אויף זיי אין דער הינ-  
זיכט.  
די דאזיגע אפישען וועלען פונדערנע-  
קלעבט ווערען אויך באהן-און-אויסגעבן-וואגנעלעך  
זיכערס אויף די קלענערע סטאציעס, וואו עס איז  
אומגעליך א שטענדיגער דיושור פון א דעלע-  
באשקע.

## הינא-טעאטער "MIRAZ"

11 לייסמאפאר (קאנסענט.) 16  
היינט פרעמיערע !!!  
די פיקאנטסטע פילישע מוויקעלישע קאמעדיע  
וואס טיט מייז  
מאז פיינאכט  
אין די הויפט-ראלען:  
Gorczyńska, Mańkiewiczówna,  
Znicz, Krukowski,  
Gierasieński, Jarosy  
אויסער'ן פארגאנגע:  
קלאנא-ציגאנא פון  
פרייזען פון די פלעצער:  
54 גר., 85 גר., 1.09 זל. באלקאן 75 גר.  
דער זאל איז נישט בערייכט.

לייבעם-פערשטאפונג  
שלעכטע פערזאנלעכע, פערנעהען ביים געבור'ן פון גא-  
מורליכען בוסערשטער  
Franciszka Józefa  
פרענס דאקטוירים, צו בעקומען און אלץ אפטיקען און  
סקלער אפמאכטענעס.

## אפטיייערע

היינטיגע נאכט-דיושורען  
(2) היינט ביינאכט דיושורען: יאנקעלע-  
וויט (אלטער מארק 9), שטעקל (לימאנאווסקיענע)  
(37), גלובאליסקי (גארטנאווטש 6), האמבורג  
גלובאנע 150, פאזלאווסקי (פיעטריקאווער 307),  
פאזלאווסקי (פאמאראסקא 91).

## דער נייער בידושעט-פרעלימינאר

(א) דער בעזארגטער שטאטישער בידושעט  
פרעלימינאר אויפן יאהר 1935/6 איז, אין הסכמ  
מיט דער פערזאנלעכע פונם קאמיסאר אינזש. זא-  
ינאוואדוקי געכטען אריינגעלייגט געווארען אויף  
7 טעג, ד.ה. ביז 5 עבראיר, אין דער שטאטי-  
שער הויפט-קאסע (פרייהייטס-פלאץ 14) צום צענען  
ליכען בעזוכטיגען.

## ביים אראפשיפונגען פון טראמוואי

(א) די 30-יעהריגע וויקטאריא גורקא (פון  
צינעל גאס 35) איז אזוי אומגליקליך צורעכט-  
שפרינגען פון א גייענדיגן טראמוואי, אז זי האט  
זיך צובראכען א פוס און זיך צוקאלייטשעט אויפן  
גאנצען קערפער.  
פאגאטאוויע האט זי אפגעפיהרט אין שפיטאל.

## געפונענע לעבעדיגע און טויטע קינדער

(א) אין לאדזער וואלד האט מען געפ-  
ונען א פערזאנלעכע קינד — א טויט מידעלע.  
עס ווערט געפיהרט א' אויספארשונג, צי  
דאס קינד איז געשטארבען מיט א נאטירליכען  
טויט, אדער מ'האט עס דערמארדעט אין דערנאך-  
בערגאבע.

(א) אינס פעלד אויף ראג שטאטאליסקא און  
וועשעניענסקא האבען דורכגייט געכטען געפונען  
א' אוועקגעווארען טויט קינד — א גייגעבליכענעם  
יונגלע.  
מ'האט דעם טויטען קערפערל אריבערגע-  
שיקט אין פראנקעטאריע, און עס ווערט געפיהרט  
א' אויספארשונג.

(א) אויף קליניקענאג 11 אין טרעפן-הויז  
האט מען געפונען א' אויסגעווארען יונגעלע.  
אינס עלטער פון א' פונד 4 חדשים.  
ס'קינד איז איבערגעשיקט געווארען אין  
זשעלעצק.

## א' אראפלא האט געמוזט לאנדען צוליב נעבער

(א) מחמת'ן שטארקען נעבעל האט געכטען  
געמוזט לאנדען אין וואלדיסלאוו, קאנדינער  
קרייז, דער פאסאזשיר-אראפלא, וואס פליהט  
אויפן שטח בערלין-ווארשא, און געהערט צו דער  
קאמוניקאציע-מינע, 'לייטנאנט'.  
דאס לאנדען האט קיינעם פון די פאסאזשיר-  
רען און פון דער דינערשטאט נישט געשטערט.  
נאכן פערטולען די זאפאסען פון איילען און  
בענזין איז דער אראפלא געפאלען אפגעפליגען קיין  
ווארשא.

## פערשטע פאר א פליסיגען שעטנ'ן

(א) א געוויסער נאטען הירשבערג, וועלכער  
איז בעשולדיגט געווארען אין דעם, אז ער האט  
דעם 1 גענומען 1934 פערקויפט דעם שטאפער  
ויליאם קאוואק 10 ליטער בענזין געמישט מיט  
וואסער — איז געכטען דורכן שטאטישען געריכט  
פערשטע געווארען אויף 10 חדשים טורמע.

Dr. L. Berman  
med. L. Berman  
צעגעלנאג 15, טעל. 149-07  
ספעציעל-טראג פאר מענער-שוועכע-בעהאנדלונג  
און סעמסווערע בעהאנדלונג.  
נעמט אן פון 8-11 און פון 4-8 אונטער.  
זונטאג פון 9-1 פארמיטאג.  
פאר אונזערע מיטלע-לעב-לעב-שטיינע-פרייזען



# קהלה-ראט אנגענומען דעם קהלה- בודזשעט אויפ'ן יאהר 1935

זונטאג אין אונזער אידישע קהלה-ראט, אויף וועלכער עס איז פארגעקומען די ווייטערדיגע בודזשעט-דעבאטע, דער פארשטאנד פון דעם ה' פישעל ליבער-האט קודם כל אפגעשטימט דעם פארשלאג פון פונם כאר וועלכע איבערשטייט דעם גאנצן בודזשעט צוריק אין דער קאמיטעט ארין, כדי צו מאכען דאס די געהעריגע אויסגעשטעלטע, צו געפינען גייע הכנסה-קוועלען, כדי צו קענען פאר גרעסערן די הילף פאר דער פארשטאנד יודי-שער בעפעלקערונג, דער פארשלאג איז אדורכגע-פאלען.

## דאן רעפערירט פונם רעכטמאן דעם בודזשעט לויט די איינצעלנע אפטיילונגען

דער בודזשעט האט אין די הכנסות נישט אריינגעווארען קיין גרויסע דיסקוסיע, בלויז די בית החיים-אפטיילונג און די שחיטה האט אויסגעוואקסט די אפטיילע, וועלכע האט דא אריינגעטראגען עטליכע פארשלאגען, וועלכע זענען פערשטעט ויך אפגעווארפן געווארען. פונם צעדערבוים לענט פאר, אז אויב אי-מיצער וועט מאכען ביי א לוייה א בעזונדערע בלוזע-דיסקאסיע אין שחרה-היו וואס מען דער פון נעמען א בעזונדערע אפטיילע, ווייל דאס איז לויט דער מיינונג פון דערנער קודם כל גענען די יודישע מנהגים און ס'קאסט זעהר פיל.

פונם כאר טרעט ארויס גענען דעם פאר-שלאג, ער האלט, אז אויב אימער וויל אויף אונז אונז בבורה-העלען די נאענטע, וועלכע זענען ביי איהם געשטאנען דאך מען איהם נישט מאכען קיין שוועריקייטען, פונם כאר פער-לאנגט אויך, אז ס'זאל געענדיגט ווערען די בע-ציהונג אין דער בית החיים אפטיילונג צו די מענשען, וועלכע קומען נאך קרקעות און אז דעם אפטיילע פאר מצבות שטעלען וואס די קהלה נעמען ביי די מצבה קריצער און נישט ביי די וועלכע שטעלען די מצבות, דער מצבה קריצער עס קענען דעם אפטיילע אריינקלעבן אין דעם פרייז פון דער מצבה.

וויצע-פרעזענט בערגער ערקלערט, אז ער איז מסכים מיט'ן פארשלאג פון פונם צעדערבוים, ער איז אבער גענוג בעשטימט א ספעציעלע סומע אין בודזשעט און לענט פאר, אז דאס זאל זיין א וואונט צו דער קהלה פערזאנלעכע, וויצע-פרעזענט בערגער ווארטט אפ די פארשלאגען פון פונם כאר, אז די בית החיים אפטיילונג ווערט מען שלעכט בעהאנדעלט. די פארשלאגען פון פונם כאר ווערען אפ געווארפען.

## ביי דער אפטיילע פון ראבינאמא

לענט פאר פונם צעדערבוים, אז די נישט-עסאטע ווע מורה הוראות זאלען מער נישט בעקומען אויסגעשטעלט פון דער סאציאלער היילעם קאמיטעט, נאך ס'זאל ערקלערט ווערען א קאנקורס אויף רבנים און די מורה הוראות זאלען אויפגעקענען בעסערע ווערען אפ מורה הוראות. פונעם צעדערבוים ערקלערט, אז די קהלה פערזאנלעכע וואלט שוין לאנג דעם ענין ערלע-יגט, נאך ס'זענען פערשלאגן שוועריקייטען מצד דעם מיניסטעריום, וועלכעס וויל נישט בעשטעטן געד קיין מורה הוראות ביז ס'וועט נישט זיין קיין הויפט רב אין לאנד.

פונם כאר זאגט, אז די רבנים זענען בעאמטע פון דער קהלה און דארפן לייטען און אפגעבען פאר דער קהלה זייער צייט, דער רב בינאט שטעט נישט אויף דער הויך פון זיין אויסגאבע, די פונעמיקע זענען צו הויך, דער דענער לענט פאר א פארקלערענען דאס שכירות פון די רבנים מיט 25 פראצענט, נאך א'ענטפער 150 פראצענט מינעבערג ווערט דער פארשלאג אפ געווארפען.

ביי דער אדמיניסטראציע-אפטיילונג נעמט א ווארט פונם כאר, ער פערדעט זיך אויף דער ערקלערונג פון פונעם מינעבערג, אז אויב ס'וועלען זיין אפגעשטעלט אין דער קהלה וועט ער צוהעמען בעאמטע פון זער מערהייט, דער דענער מינט, אז דער ענין טאר אויך דעם אונז נישט אונגעקענטשטעלט ווערען, מענטשען מוזען צו גענומען ווערען לויט ווייטערע קאמפליקאציעס און נישט לויט זייערע פאליטישע אפטיילונגען, ווייל בעלד נעמט די קהלה נישט נאך פון דער מעהר-הייט נאך פון דער גאנצער שטאט, ווייטער זאגט פונם כאר, אז די בעאמטע פון די וועלכע-ליכע אפטיילונגען אין דער קהלה אריינמישן איבער זיי-ערע מנהגים און דעריבער לענט ער פאר צו גע-  
פאלען.

בען זיי אלס גראטפיקאציע א 13-טע פונעם-פרעזענט מיוזמער ערקלערט, אז די אוי-זיכט-מאכט ערלויבט נישט אויסצוגעהלען קיין 13-טע פונעם-אין דאס קען נישט אריינגע-שפילען ווערען אין בודזשעט. דער פארשלאג ווערט אפגעווארפען. פונם צעדערבוים לענט פאר, אז מ'זאל צוגעהערן נאך 2 מתעסקים אויפ'ן בית עולם, ווייל אין די לעצטע טעג קומען פאר א גרויסע צאהל טויט-פאלען און ס'איז נישט פערשלאגן ווער ס'זאל יך מיט זי מתעסק זיין, אזוי אז ס'קומען פאר זעכצן ווען די מתים מוזען בלייבען אויף איבער נאכט.

וויצע-פרעזענט בערגער ערקלערט, אז די לעצטע צייטען זענען אמת געווען שלעכטע טעג אויפ'ן בית עולם, און איין טאג זענען געווען 20 מתים. די קהלה מיהרט זיך אין אפזעלכע פאלען, אז ס'ווערען צוגענומען געהילעט-מתעסקים אויפ'ן טאג, אויך אין דעם טאג איז אריינגעגעבען גע-ווארען צו אפטיילונג צוגענומען א מתעסק, די דעלעגאציע פון, חסד של אמת, וועלכע איז אין יענעם טאג געווען אויפ'ן בית עולם האט אבער פערלאנגט, אז דער געזעהלעכער מתעסק זאל זיין צווישען זיי, ווען מ'האט זיי דאס נישט נאכגע-געבען זענען זיי אונז אפ'ן בית עולם, אי-בערלאנגענדיג אלע מתים, ווענען דער דאזיגער נבלה קומען איצט פאר א ברוי-אויסטיילע צווישען דער קהלה און, חסד של אמת.

## ביי דער אפטיילונג פון דער סאציאלער הילף

נעמט א ווארט פונם ראזענבערג, ער פערלאנגט, אז די 5000 זל, וועלכע זענען פארשלאגען אריינגעשטעלט געווארען אויף אויסצוקלייבען פא-סענטען פאר ארימע האנדלערקער און קליינ-הענדלער זאל רעאליזירט ווערען און אין נישט בודזשעט זאל אויך דעם צוועק אריינגעשטעלט ווערען א סומע פון 10 טויזענד זל. פונם כאר שטייט שטארק דעם פארשלאג און גיט צו: אז דאס געלט וואס די קהלה וועט אויס-געבן אויף אויסקלייבען פאסענטען וועט אפראכטעווען הונדערטער עקזיסטענצען און די קהלה וועט דאס געלט צוריקגעקומען פון דינעלעכע פונעם פאר-שלאג פון עסאט, ווייטער לענט פונם כאר פאר, אז מ'זאל פערזענלעכע די סומע אויף אויסהאל-טען קראנקע אין די שפיטאלען, אויף איינמאלא-אונטערשטיצונגען, אויף עקסמיסטע א. א. ו. ו. דער רעדנער ערקלערט, אז די פארשלאגענע סו-מע אויך די דערמאנטע צוועקען זענען דורך דער קהלה לייכט רעאליזירט געווארען, הונט די נויט האט זיך פערדרייפאכט, פונם כאר איז געגען געבען יעדעס יאהר דעם, דאבארטשינגאשט, וועלכעס איז א טויטע אינסטיטוציע 20 טויזענד זל, אויך קמחה, דער דענער לענט פאר, אז די דאזיגע סומע זאל איבערגעגעבען ווערען דעם נאכט.

פונם צעדערבוים לענט פאר: (1) די קהלה זאל עפענען א פאך-שולע אויף צו פראדוקטיווי-ווערן די יודישע מאסען; (2) עפענען א היים פאר קליינעס און נישט פעהיגע צו ארבייט; (3) צו פערזענלעכע די סומע אויף דער קליינע-אקציע ביז 25 טויזענד זל; (4) די סומע פאר עקסמיסטערע זאל געהעכערט ווערען ביז 35 טויזענד זל; (5) אויך דער פאך-אקציע ביז 150 טויזענד זל, און בעשטימט 25 טויזענד זל, אויך צו גרינדען א כשרע וועלכער-קוך.

פונעם מינעבערג ערקלערט, אז די פאר-שלאגען פון פונם צעדערבוים קענען נישט אפגע-שטימט ווערען, ווייל זיי זענען ריין-דעמאגאגיש, דער פונם ווייט נישט אן פון וואנען די קהלה וועט נעהמען געלט אויף דעם אלעם, וואס שייך די פארווארטען פון פונם כאר, אז ס'זענען נישט רעאליזירט געווארען עטליכע פאזיציעס אין דער סאציאלער הילף איז עס א גערעכטער פארווארף, די קהלה-פערזאנלעכע וועט זיך בעמיטלען, אז די פאזיציעס זאלען רעאליזירט ווערען, די קהלה-פערזאנלעכע זאגט אויך צו צו רעאליזירען די קליינע-הענדלער און האנדלערקער.

ווען מ'טרעט צו אפטיילונגען די פארשלאגן

ווייט זיך ארויס, אז אין זאל איז נישט פערשלאגן קיין קווארטל, דער פארשלאג ערקלערט א הפסקה אויף א האלבער שעה, בעת וועלכער מען צושיקט שליחים, כדי צו ברענגען צו דער זיצונג 2 פרנסים וועלכע פעהלען צום קווארטל, דאס געלונגט אויך און מ'ברענגט פון אונטער די ווארימע איבערבע-טען די פרנסים: ליפשיץ און פרענקעל, דאן טרעט מען צו צו דער אפטיילונג, אלע פארשלאגען פון פונם צעדערבוים ווערען אפגעווארפען א חוץ דער פארשלאג ווענען גרינדען א כשרע וועלכער-קוך, כדי צו גרינדען און קוך ווערט אויסגעוועהלט א קאמיטעט פון פאלגענדע פרנסים: צעדערבוים, כאר, ליפשיץ, רעכטמאן און טייטלבוים.

פון פונם כאר'ס פארשלאגען ווערט נאך אפגענומען דער פארשלאג, אז די 20 טויזענד זל, אויך קמחה זאלען איבערגעגעבען ווערען דער "דאבארטשינגאשט" צווענטעל דער געזעלשאפט "נאח-לחם".

ביי דער בידונג-אפטיילונג ווייט פונם כאר אן, אז די קהלה האט נישט רעאליזירט די סומע פון 3000 זל, אויך שר לימוד פאר קינדער אין שולען און חדרים און אויך נישט די סומע אויף סטיפנדיעס פאר שטודירענדע, פונעם מינעבערג זאגט צו די סומע צו רעאליזירען.

ביי דער אפטיילונג פון סובסידיעס לענט פונם כאר, פאר צו שטרייכען די סובסידיע פאר "חסד של אמת" צוליב די פיל אנקלאגען, וואס קומען אן אויף דער דאזיגער חברה, צו שטרייכען די סובסידיע און ארויסנעהמען די קינדער פון יתומים-הויז גערושער 40, ווענען וועלכעס ס'איז פערשלאגן א שלעכטער פראטאקאל פון דער דאס-טראכטע-קאמיטעט, צו בעשטימען 5000 זל, אויך דער בעשטימטע-אקציע, וועלכע ווערט איצט געפיהרט דורך, "נאח-לחם", צו פערזענלעכע די סובסידיע אויף, "ליית החיים", צו בעשטימען 3000 זל, אויך דער אינסעליגענטע-קוך ביי, "נאח-לחם", בעשטימען 1000 זל, פאר'ן יודישען וויסנשאפטליכען אינסטיטוט.

פונעם מינעבערג זאגט זיך ארויס געגען אלע פארשלאגען און ערקלערט, אז "יווא" פאקט יעדעס יאהר א געוויסע סומע, הונט דאס נעמיט זיך נישט אין בודזשעט.

## אלע פארשלאגען ווערען אפגעווארפען

ביי דער שחיטה-אפטיילע לענט פונם כאר פאר צו פערקלערען די שכירות פאר די שוחטים מיט 25 פראצענט, דער פארשלאג ווערט אפגע-ווארפען.

ביים אפטיילע פון דער עסאט-סומע פאר-קלעהרט פונם צעדערבוים, אז ער וועט שטימען גענען דער סומע, ווייל דער עסאט ווערט נישט רעאליזירט אויסגעמאכטען, אריינעלייט בעצאלען פיל און גבירים וועגיג, דער בודזשעט ווערט דאן אנגענומען אין דער צווייטער לעזונג אין די הצאות און הכנסות אויף א סומע פון 1 632,801 זל, מיט 75 גר.

ביי דער דריטער לעזונג פונם ראגט ווידער אריין פונם כאר זינע, אלע פארשלאגען, זיי ווערען אבער אפגעווארפען.

דריטער לעזונג אויף דער דערמאנטער סומע, דאן ווערען אנגענומען די פארשלאגען ווענען פראטעס-טירען געגען דער פערזאנלעכע פון דער יודישער שפראך אין ארץ-ישראל, ווענען ווענדען זיך צום פאלקער בונד, אז ס'זאלען געוויכערט ווערען די רעכט פון די יודען אין סאאר געביט, א פראטעס-געגען גענייט דעם טראנספער אפמאך דורך דער ציוניסטישער ארגאניזאציע מיט דער היטלער רעגירונג און א שארמען פראטעס-געגען דער האנדלונג פון ד'ר קרויס, וועלכער האט ארויסגע-דופען דעם פרעזענט פון דער קהלה פערזאנלעכע און אויף א דופעל, דערמיט איז די וואונט שפעט בינאכט געשלאסען געווארען.

## מאנאטליכע טראמיווא-בילעטען

צו 22.50 צו בעקומען אין "ORBI" פיעמריקאווער 18, טעל. 249.33

## די "רעטונגס-קייט" פון "נותן דחם"

ווער האט געשפענדעט אז ווער ווערט ווייטער אריינגערויפער?

צו דער "רעטונגס-קייט" פון "נותן דחם" פאר דער נויטלייטער יודישער בעפעלקערונג, שפענדעט ה' פאפאוסקי (נאנאמיטעס 15) 5 זל, און רוסט ארויס די ה':

פ. ברין (ציגעל-גאס 78), מ. פאפאוסקי

רעפערענצאנץ-מעמער  
"ר.א.מ.א.ש.מ.י."  
ציגל-גאס 72, טעל. 112-25.  
דירעקטע: ד'ר צעלמיסער.

## נאמטשפילען גרמאניא

היינט דינסטאג, פינסליך 9.15 און, פאפולערע פרייזען!  
גרויסע פייערליכע  
פארעמייערע  
פון אלטער סאציאליזם ניי ביהנע-ווערק אלעסאנדער גראנאד'ס  
אויסגעהרגט

## וועלט- געוויסען!

מינסטערשטער רעפארטאזש אין 3 אקטען, 7 בילדער, די ראלען פיהרען אויט: (לויט דעם שטיק)

## שלוש שווארצבארד אלעסאנדער גראנאד

- חנה שווארצבארד - עני ליטאן
- אטאמאן פערלור - דור האמבורגער
- מאדא פערלור - נאטאליע ליפמאן
- אדוואקאט טארעס - משה ליפמאן
- דיכטער שווארצמאן - יצחק גרודבערג
- סאפא - יוסף סטראזשעט
- מיניסטער שולגין - מרדכי הילסבערג
- אדוואקאט קעמפניקי - גרשון לעמבערגער
- פיל. גרובער - מאני רובינא
- קליין יודעל - מאקס באזשיק
- צירעל - רייזעל ליבראווסקא
- אינזש. קאסטע - ש. הרשקאוויטש
- דאמע - לאה ליבראווסקא
- פראקטוראר - ישיעיה צוויק
- פלאט - קלמן גוטמאן

און אנדערע.

## בילדער:

- 1) אין מאסקווע - אין יאהר 1917;
  - 2) מעשה פראסקוראו - אין יאהר 1919;
  - 3) בית שלום שווארצבארד אין פאריז;
  - 4) דאס בעגעניש מיט'ן אטאמאן פערלור;
  - 5) שלום שווארצבארד נאכ'ן נקמה-אקט;
  - 6) אין תפיה;
  - 7) דאס וועלט-געוויסען... פראצעס אין פאריז
- ספעציעלע נייע עפעקסולע דעקאראציעס פראיעקטירט און געמאלען פון ארט-מעלער ב. קודע וויט ש.

## אויף דער היינטיגער פרעמיער-פארשלאגען

וועט אנווענדען זיין דער כחבר

## אלטער האציזע

## מעלדונג

ג.ו. קולטור-ליגע זאכארינג 68.

## גרמאניא אויסטריי

די געז. קולטור ליגע גיט ארויס הנחה בילעטען אויף אלע פארשטעלונגען פון בע-רוימסטען ארטיסט אלעקסאנדער גראנאד'ס טעאטער, ראמאטיאטשטיי.

## מאריאן אנדערסאן

די געז. ק. ל. גיט ארויס הנחה בילעטען אויף דעם קאנצערט פון דער בעריהמסער אמעריקאנער זינגערין מאריאן אנדערסאן, וואס קומט פאר דאנערשטאג, ד. 31, ד. ה. אין, פילדארמאניע.

## קינג ספאנסען

די געז. ק. ל. גיט ארויס הנחה בילעטען אין די קינגס: קאסינג, לונא, אייראפא, פאלאס און ראקעס. ארדענס אין יעדע שבת און זונטאג פרייהמארגען סאנסען אין די אייבערדערמאנטע קינגס צו זעהר ביליגע פרייזען, בילעטען צו בעקומען אין סעקורטאריאט זאכארינג 68 יעדען טאג פון 12-10 און פון 10-4 אונטען, 212

# וועגען אויספיהרען פרייער-ארבייטען די גרעסטע סענסאציע פון יידישען לאדז

דער דויער צווישען דיר קרויש און פרעזעס מינצבערג קומט יא פאר... אינ'ם נייעם "בערל-שמערל" פראגראם

אבי מיר האבען געמיינט, אז דער בירגער פון ראבינאט וועט ווירקען אויף דעם צווייטען געזעץ פון דעם דיר קרויש און ער וועט אריינלייגן זיין פייגערלייך אין שייך אריין, ערשט עס לאזט זיך גאר אויס, אז דער "בערל-שמערל" שטאנעט האט בעשלאסען ביי זיך, אז אזא גלענצענדיקע אקציע טאר גיטש אויסגעמיטען ווערען, און די לאדזער יידישע בירגער וועלען בקרוב נעמען דעם בערל-שמערל צו זעהן מיט די אייגענע אויגען, ווי אזוי דער דויער וועט פארקומען מיט גאנצען קנאק און לויט אלע כללים פון סאטמאר שטח, און אינפאלדס קאדעס. עס וועט שיקען, עס וועט קאמערע, און אזא ריזיק.

ביים קליינט איז דער שטוב ווענדונג פון דער האנדלערקער-קאמערע צום מיניסטעריום

דער פערבאנד פון די האנדלערקער-קאמערע האט זיך געווערעט צום האנדלער און אינדוסטרי-מיניסטעריום וועגען אפשאפן דעם צירקלער פון מיניסטעריום וועגען דעם מעגליכקייט פון פרייער-ארבייטען ביים קליינט-אין-דער-שטוב. דער פערבאנד פון די האנדלערקער-קאמערע מאמיווירט דאס דערמיט, אז איבער די פרייער-ארבייטען וועלעך וועלען אויספיהרען זייער ארבייט ביים קליינט אין דער-שטוב, קען-מען נישט האבען קיין סאנטיארגע-אפטייטש און אז דער צירקלער-ארבייט געבען די מעגליכקייט צו פיהרען אנאונער דאזיגער פראגע.

**פרייער-רעדוקציע נאך-אינוועסטירן-אין-גרעסטע 10-30% אויספיהרען ווערען-הוי**  
**WHOLE-WORTH** פערמיקאווער 98 פון 10-30% ערשטמאלסניע קוואליטעט!  
 קאלאסאלער אויסוואהל! ערשטמאלסניע קוואליטעט!

**היינט פרעזענטירען מיר דעם פרעכטיגען פילם מיט טיזענטער פאסירונגען און עמאציעס א.נ.**  
**הראנג-הינא CAPITOL**  
**דער אינזער פון איצרות**  
 אין די הויפט-רולען: **WALLACE BEERY** און **JACKIE COOPER**  
 איסער'ן פראגראם: א בילד אין פארבען FOX און פאטאקאמפליטעטען קירצליך: דאס געהיימיניש פון דער קליינער שערר.  
 אנהייב פון די סעסעסן: 4:30 נאכט, שבת, זונטאג און חנוכה - 12:15 בייטאג.  
 זאואדזשא 16

פאר שאכטעל-מאכער, ליגורער, בוכבינדער און דרוקערייען!  
 רעפערטורען פון מעסערלעך פערשידענע מאשינען - טיילען און שווייטונגען  
**J. REDERŁódź**  
 11/13 קאנסטאנטינער 11/13 (דוג זאכאריא)

**קליינע אנאנסען**  
 1 ווארט אנאנס ביי 50 ערשטער פרייע פאסמענט  
 א שאכטעל-מאכער, וועלכער-אוי-בייט אויס שאכטלעך צו טיילען, חפצט געבעטען אפצוגעבען זיין אדרעס אין צדכני, מאר "W" 5981

**ראקאלעז**  
 Mieszkanie 4-o pokojowe frontowe 1 piętro do wynajęcia. Południowa 28.  
 א שעהנע פראגנאטע שטוב מיט א באלקאן זאכאריא איבערגעגעבן, צו ערמאנען בושענשינער 14, פראגט, 2, שטאק, וו. 19. 5984

**פערשידענע**  
 עס וועט געזוכט צו קליינען א קריסט ניה-מאשין און נומער צושטאנד, אפערטען אפצוגעבען אין אדמ, פון דער צייטונג אונטער "קריסט מאשין".  
 טריקא - וועט ווינטערדיגע ווייטע א ראמש, אויך בראקעס, ביליג צו פערקויפן ביי גרינבערג, פאלנאצא 6, קווער אפצוגע, 2. שטאק. 5982

Mincówna Tola, uczenica VII kl. Gimnazjum M. Hochstei-nowej, zagubiła matrykę. 8269  
 Zeginiony został kwit kau-cyjny z Elektrowni Łódzkiej za № 73278 na Zł. 15.- z dn. 24/IX 1931 r. na imię Gerszon Gryn-szpan, Wysoka 21. 5975

**מודעה. ברוד-הראנקה!**  
 היידענרע אויף פערשידענע רופמורען פערקרימונגען פון רוסע-ביי, פיס און הויטערס!  
**א הילף אויף א רפואה!**  
 ביי ווינקל, נופעל, בויך און קיסטובען אויך אין געפעהרליכסטען צושטאנד ביי מענער, פרויען און קינדער. ספעציעלע הילף ביי פרויען, מוסערברין, מאנען און נירען-ברין!  
 בהוד-ליידענרען איז דער קענט צעוונד ווערן אהן בלוטיגע אפערעציעס און געפאהר! פערנאכטעטיגט נישט און רעפערטען אייער צעוונד מלומד ס'איז נאך צייט, ווייל דער ברין ווערט גרויס ווי א מנשען-קאפ.  
 די קישקעס ווערען פארדרעהט און מ'קען פראדירן ווערן, דורך מין בעשטע צושטאנדע ספעציעלע גומי-היל-באנדאזשען, וועלכע האלטען צו די גרעם-מע פערנאכטעטיגטע געפעהרליכע ברודען און בעווייטגען ראיקאל מיט גארנאמיע. מין ספעציעלעס איז אויך: היל-אפ-ראטען און גארטעסען נאך דעם מיטטען פון פראגמאטירן דיר האפא, דיר העסטינג און קאללאם. געגען אלערליי פערקרימונגען, פערקרימטע פרייעס, פוס, הויטערס ווי אויך שמערצענרע פראגמאט. (ס'איז אפא-סירטע אינוואלידען אפערקענישע קענס-היס (ספאל-ארבייט).  
 ביים צראפלאנען זיך פון כאנען, קישקעס און נעבינט-מוטער, עמפעהל איך ספעציעלע היל-באנדאזשען לויט דעם מיטטען פון פראגמאט. דיר גלענאדער.  
 דער אמתער בערהומער איז נאנץ פוילען ספעציעלעס פון אוניווערסיטעט-פראפסעסארען אפערקענט

**Ortoped NATAN RAPAPORT**  
 מיט 30-יאהריגער פראקטיק אין ווען, דייטשלאנד און צעמבערג, נעמט אן פון 9 פרייה ביי 1 בייטאג און פון 3 ביי 7 אווענד  
**איז לאדז, פילסודסקיעגא 23 №**  
 פערזענליכע ערשיינען פון קראנקע ביי מיר אין איגנעדיינט נויטיג. צעהלייכע דאנקאגונגען פון געהילטע רבנים און צדיקים און פון פיל הויכגעשטעלטע פערזענליכקייטען.  
 געדענקט די צדכנס:  
 ארמאפטישע אנשאלט 23 פילסודסקיעגא 23.  
 איינציגער אמת'דיגער היילבאנדאזשען-אינסטיטוט לויט'ן אויסלענדישען מוסטער.

**Rutynowany buchalter-bilansista J. Russak, Łódź.**  
 Narutowicza 49, tel. 217-70  
 absolwent Akademii handlowej i długoletni kierownik buchalterji powaznych przedsięb. przem.-handlow. przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres księgowości. 5945  
 Całkowita gwarancja.

**LABORATORIUM ANALIZ LECARSKICH "HIGJENA"**  
 Gdańska 31a, tel. 192-64  
 זעטן א נאנען מא. נאמט אן אלערליי אנאליז פאר אונטערזוכענדיגע - סילינעטע פרויען.  
**GABINET ŚWIATŁOLECZNICZY**  
 עלעקטרישע בעשטראלונגען, קווארץ-קאמפען, סאלוקס, דיאטערמע.  
 Gdańska 31a, parter, tel. 192-64  
 עס ווערט ארויסגעבראגט קווארץ-קאמפען אהיים.

**Dr. med. ROZENHAUZ-EDELISTOWA**  
 ספעציעלע-אויס-קירער-קראנקהייטן  
 ווינט איצט פאלודניאווא 6  
 טעל. 110-49  
 נעמט אן פון 8-9 פרייה און פון 4-6 נאכמיטאג.

**לעטשניצע**  
 פאר ווענעריש קראנקע פון דאקטוירים-אפצווייטעסען  
**Poradnia Wenerologiczna**  
 זשעלאנא 2-פערמיקאווער 47  
 טעל. 189-33  
 טעג פון 9 פרייה ביי 9 אווענד ווענעריש-קראנקע, מענער-שווערע און הויט-קראנקהייטען. אנאליזען פון בלוט און אורין. פרויען און קינדער נעמט אן א פרוי-דאקטאר א בעראטונג 3 זל.

**Dr. S. Kantor**  
 ספעציעלעס פאר הויט און ווענע-רישע קראנקהייטען (סימילי און טריפער) הילט מענער-שווערע טעל. 129-45  
 נעמט אן פון 8-2 נאכט. און פון 9-4 אוו, זונטאג און יום-טוב פון 8-2 נאכט פאר אונטערזוכענדיגע-פרייער-ארבייטען

**לעטשניצע**  
 פון דאקטוירים-ספעציעלעס  
**וגערושער 17**  
 טעל. 116-33  
 רענאטע-גאנצליכע ווענעראלאגישע אפולאטאריום  
 פון 9 פרייה ביי 8 א זיגער-אונט. ווייט 3 זל.

**לעטשניצע**  
 פאר ווענעריש קראנקע פון דאקטוירים ספעציעלעס  
**לאדז, זאואדזשא 1**  
 טעל. 122-73  
 טעג פון 8 פרייה ביי 9 אווענד ווענעריש-קראנקע, מענער-שווערע און הויט-קראנקהייטען אנאליזען פון בלוט און אורין די פערמיקאווער-סאנאציע און סטעטן א נאנען סטעלע פאר אונטערזוכענדיגע-פרייער-ארבייטען א בעראטונג 3 זל.

**Dr. med. Niewiażski**  
 ספעציעלעס פאר סימילי, טריפער און הויט-קראנקהייטען, בעהנדלונג פון מענער-שווערע  
**אנדזשעיא 5**  
 טעל. 159-40  
 פראגמאט 1-מער שטאק. נעמט אן פון 11-8 און פון 9-5 אוו. זונטאג און יום-טוב פון 9-1 פארמאטא: בעזונדערע ווערען-זל פאר פרויען.

|                 |                 |                 |                 |                 |                 |
|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 |
| פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 |
| פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 |
| פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 |
| פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 |
| פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 | פארן שטאק 10-11 |